

*С. В. Безвух, магістр з фінансів
Хмельницького національного університету*

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ І СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ УКРАЇНИ

Хаотичне та ситуативне розв'язання поточних проблем і проведення змін у діяльності системи захисту вкладів в Україні не дозволить створити єдину надійну та ефективну систему захисту вкладів. Для створення такої системи необхідно розробити стратегію розвитку системи захисту вкладів у банківських установах України.

Стратегія розвитку системи захисту вкладів характеризуватиме спрямованість дій держави на захист інтересів фізичних осіб і суб'єктів господарювання у відносинах з банківськими установами з приводу розміщення в них своїх коштів; забезпечення стійкості банківського ринку; стимулювання економічного зростання шляхом посилення довіри фізичних осіб та суб'єктів господарювання до банківської системи тощо.

Сильними сторонами діючої в Україні системи гарантування вкладів є такі: чітке законодавче регулювання; обов'язкова участь банківських установ; обмежені гарантії; захист вкладів у національній та іноземній валютах.

Слабкими ж сторонами вітчизняної системи захисту вкладів у банківській системі України є такі: неповність об'єкта захисту (під захист не підпадають вклади суб'єктів господарювання); вузькі повноваження керівного органу (Фонд гарантування вкладів не бере участі у ліквідації, розпродажу активів чи організації реструктуризації неплатоспроможного банку); діє єдина ставка відрахування коштів до грошового фонду, що продукує проблему "морального ризику"; розмір грошового фонду формується довільно (відсутня будь-яка методика з розрахунку його цільового значення).

Проаналізувавши міжнародні принципи побудови ефективної системи захисту вкладів, визначивши перспективи розвитку вітчизняної системи захисту вкладів вище, ми пропонуємо такі етапи реалізації стратегії та тактики розвитку системи захисту вкладів у банківських установах України: захист вкладів фізичних осіб, доповнення об'єкта захисту вкладами суб'єктів господарювання, запровадження диференційованої ставки страхових відрахувань і перехід до визначення цільового розміру грошового фонду, розширення повноважень системи захисту вкладів.

Ефективність введення якісно нових змін у діяльність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб доцільно вимірювати. Оцінювання необхідно проводити за кожним нововведенням окремо.

Запропонований розвиток системи захисту вкладів в Україні є неповним. Розроблена стратегія розвитку системи захисту вкладів у банківських установах має бути частиною загальної стратегії розвитку, яка передбачає поширення захисту вкладів на всі фінансові установи, що проводять залучення

вкладів чи внесків від фізичних осіб та суб'єктів господарювання. До них належать, крім банківських установ, страхові компанії, кредитні спілки, пенсійні фонди, інвестиційні фонди та ін.

Подальший розвиток системи захисту вкладів у банківських установах в Україні необхідно продовжити розширенням його захисту на небанківські фінансові установи, що проводять залучення вкладів від фізичних осіб і суб'єктів господарювання. Даний напрямок вимагає додаткового вивчення і буде досліджуватись у подальших роботах автора.